

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Схвалено НМРУ  
(протокол №3 від 24.11.2015р.) та  
Вченою радою УНУС  
(протокол №2 від 26.11.2015р.)



ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор О.О. Непочатенко

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ  
УМАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО  
УНІВЕРСИТЕТУ САДІВНИЦТВА



Підґрунтям для розробки Стратегії розвитку університету є законодавство України, міжнародні нормативні акти, Статут Університету, напрацювання вітчизняних, закордонних і університетських учених.

**Уманський національний університет садівництва** (УНУС – далі Університет) – це багатoproфільний вищий навчальний заклад, що провадить інноваційну освітню, наукову, культурно-просвітницьку діяльність та є провідним науково-методичним центром аграрної освіти України, розвиток якого розпочався з Головного училища садівництва, заснованого в 1844 році в м. Одесі, як вищого навчального закладу для підготовки фахівців вищої кваліфікації у галузі садівництва. За свою понад 170-річну історію університет зазнав низки організаційних перетворень: 1868 р. – закладу надано статус Училища землеробства і садівництва; 1903 р. – Училище садівництва і землеробства; 1921 р. – Агротехнікум з правами вищої школи; 1927 р. – Уманський сільськогосподарський політехнікум; 1929 р. – Уманський сільськогосподарський інститут; 1930 р. – Уманський садово-городній інститут; 1931 р. – Уманський плодово-ягідний інститут; 1936р. – Уманський сільськогосподарський інститут; 1996 р. – Уманська сільськогосподарська академія; 2000 р. – Уманська державна аграрна академія; 2003 р. – Уманський державний аграрний університет; 2009 р. – Уманський національний університет садівництва.

За роки існування Університету сільське господарство отримало понад 40 тис. висококваліфікованих фахівців, серед яких 32 академіки, понад 700 докторів наук і понад 2 тис. кандидатів наук та відомих державних діячів.

**Місія Університету** – забезпечення якісної, доступної сучасної освіти завдяки знанням та досвіду науково-педагогічних працівників, розвитку наукових і освітніх технологій; підготовка фахівців, здатних до практичної реалізації отриманих знань у науці, виробництві та бізнесі; розвиток творчого наукового потенціалу молоді, що базується на принципах гуманності й толерантності, демократизації, практичності і прагматичності, неперервності і варіативності, адаптивності та оптимальності; виховання гармонійно розвиненої особистості, громадянина та патріота української держави з високими духовними якостями; всебічний розвиток фундаментальних і прикладних наукових досліджень, забезпечення їх інноваційності та відповідності комерційному попиту ринку; подальша інтеграція в науковий та освітянський світовий простір.

**Стратегічна мета розвитку університету** – формування європейського за рівнем, стилем, якістю освіти та доміантою наукової діяльності високорейтингового університету інноваційного типу, який за ідентичністю і самобутністю здатний генерувати й забезпечувати трансфер сучасного знання, задовольняти попит у галузі науки й освіти.

**Стратегічні пріоритети університету:**

*в галузі освіти* – інтелектуальна та творча діяльність у сфері вищої освіти, направлена на підготовку конкурентоспроможних фахівців, зокрема в садівництві;

*у науковій та інноваційній діяльності* – розширення фундаментальних і

прикладних досліджень, розробка новітніх проектів і технологій та забезпечення їх конкурентоспроможності;

*в міжнародному співробітництві* – підвищення міжнародного авторитету Університету, забезпечення міжнародних стандартів якості освітніх послуг та наукової діяльності, членство Університету в регіональних та міжнародних асоціаціях ВНЗ і наукових установ;

*в кадровій політиці* – розвиток компетентісних характеристик, підвищення фахового рівня науково-педагогічних працівників;

*у галузі інформаційного забезпечення* – впровадження новітніх технічних засобів і програмного забезпечення в навчальний процес, наукову та організаційно-управлінську діяльність Університету з метою забезпечення міжнародних стандартів якості навчання та наукових досліджень, інтеграція Університету в вітчизняний і світовий інформаційний простір, розвиток системи дистанційного навчання;

*у формуванні активної громадянської та іміджевої позиції* – забезпечення гармонійного розвитку особистості на основі поєднання кращих міжнародних і національних традицій, забезпечення позитивного сприйняття Університету вітчизняною та міжнародною спільнотою;

*в сфері матеріально-технічного забезпечення* – розвиток матеріально-технічної бази відповідно до міжнародних стандартів.

## **Стратегічні напрями розвитку університету**

### **Забезпечення європейської якості освіти**

Стратегічна мета – безперервне підвищення якості освіти, заснованої на європейських цінностях.

Напрями реалізації:

- Забезпечення відкритого доступу всіх категорій здобувачів освіти (включаючи людей із особливими потребами) до освітніх послуг та збільшення контингенту студентів за навчальними програмами (бакалавра, магістра, PhD, доктора наук), у т. ч. за програмами перепідготовки та підвищення кваліфікації, шляхом широкого та повсюдного впровадження електронних форм навчання.
- Моніторинг, розробка і ліцензування нових спеціальностей, розширення підтвердженого МОН обсягу підготовки з переліку актуальних на ринку праці спеціальностей.
- Оновлення освітніх програм (щорічне оновлення освітніх програм з орієнтацією їх на актуальні потреби інноваційного соціально-економічного й культурного розвитку регіону за участю роботодавців, топ-менеджерів, підприємців і громадських організацій; розробка освітніх програм міжнародного рівня за участю університетів інших країн; оновлення програм виробничих і бізнес-практик студентів з урахуванням реальної ситуації на ринку України та з пріоритетною участю представників великого, середнього та малого бізнесу).

- Розробка мережевих електронних навчальних ресурсів нового покоління (розвиток інфраструктури телекомунікаційної мережевої системи університету, розширення застосування дистанційної безперервної і додаткової освіти).
- Вдосконалення та розвиток навчальної бази університету для створення нового сучасного середовища навчання і виховання (забезпечення процесу навчання новітнім лабораторним обладнанням та матеріалами; інтеграція вищої університетської освіти і наукових досліджень згідно вимог часу; удосконалення навчально-методичного забезпечення навчального процесу, що реалізується через застосування сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій; залучення іноземних вчених для роботи та стажування в університеті, формування середовища різнобічного професійного розвитку та виховання студентів, системи супроводу кар'єри випускників; уведення інноваційної гнучкої технології планування й організації навчального процесу, орієнтованої на індивідуалізацію навчання та стимулювання творчої самостійної роботи студентів, забезпечення високого рівня якості знань; створення програм і умов академічної мобільності студентів, аспірантів і науково-педагогічних працівників університету, створення в університеті інноваційного середовища для розвитку творчих здібностей студентів; задоволення потреб студентів до навчання за декількома професійними освітніми програмами навчання, включаючи додаткові професійні освітні програми, поліпшення кадрового забезпечення навчального процесу шляхом залучення нових та підвищення кваліфікації вже працюючих в Університеті науково-педагогічних працівників з особливим акцентом на їх підготовці в галузі математики, іноземних мов та інформаційно-телекомунікаційних технологій).
- Розвиток системи безперервної університетської освіти (удосконалення методики викладання з урахуванням компетентісного підходу, критеріїв оцінки рівня знань і якості організації навчального процесу; упровадження інноваційних технологій і методів навчання, заснованих на досягненнях науки, інформаційних і дистанційних освітніх технологіях; упровадження інноваційних підходів до мовної підготовки – досягнення необхідного рівня володіння іноземною мовою, забезпечення інтенсивного вивчення мови шляхом стажувань у рамках програм міжнародних обмінів тощо).

### **Підвищення ефективності профорієнтації та роботи підготовчого відділення**

Стратегічна мета – підготовка абітурієнтів до свідомого вибору ними майбутнього фаху, створення позитивного іміджу Університету серед випускників загальноосвітніх навчальних закладів, вищих навчальних закладів I-II рівня акредитації та залучення їх до вступу в університет.

## Напрями реалізації:

- Забезпечення високої якості набору студентів: розвиток системи доуніверситетської підготовки, спрямованої на якісне підвищення середнього балу зовнішнього незалежного тестування і ранню професійну орієнтацію учнів шкіл; організація безперервної системної роботи з талановитими учнями; створення мережі профільних базових шкіл університету для роботи з талановитими учнями та підготовка якісного набору абітурієнтів.
- Удосконалення змісту, форм і методів підготовки учнівської молоді до свідомого вибору майбутньої професії. Забезпечення професійного самовизначення школярів, що передбачає створення цілісної системи навчально-виховної роботи, спрямованої на виявлення та розвиток здібностей особистості, розкриття її мотиваційної сфери, створення умов для особистісної активності.
- Пошук нових форм та методів підготовки учнів загальноосвітніх шкіл до вибору професій як напряму майбутньої трудової діяльності, що надасть можливість школярам усвідомити сутність професійної діяльності, здобути певні знання, визначити свою придатність до оволодіння відповідними професіями, прийняти обґрунтоване рішення щодо їх вибору як сфери майбутньої трудової діяльності тощо.
- Виявлення обдарованої молоді з метою залучення до вступу в університет через різні форми довузівської підготовки; набір слухачів та організаційне забезпечення навчально-виховного процесу на курсах з підготовки до вступу у вищі навчальні заклади.
- Оптимізація профорієнтаційної роботи із випускниками загальноосвітніх шкіл та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації.
- Надання допомоги при підготовці до вступу в університет і незалежного зовнішнього оцінювання знань майбутніх вступників; молоді, у якої з різних обставин утворилась перерва між закінченням середнього загальноосвітнього закладу і часом вступу до ВНЗ.
- Організація та проведення професійного тестування випускникам загальноосвітніх шкіл та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації.
- Розширення співпраці з обласними та районними центрами зайнятості, участь у обласних та районних «Ярмарках професій», зустрічах учнів випускних класів з представниками навчальних закладів області.
- Надання інформації абітурієнтам щодо напрямів підготовки та спеціальностей, міжнародної діяльності, ознайомлення з матеріально-технічною базою навчального закладу (проведення екскурсій).
- Надання індивідуальних професійних консультацій з метою задоволення інтересу школярів та їх батьків до певного напрямку підготовки та спеціальності.

## **Лідерство в науковій та інноваційній діяльності**

Стратегічна мета – досягнення світового рівня в проведенні фундаментальних та прикладних досліджень, розробці новітніх проектів і технологій та забезпечення їх конкурентоспроможності.

Напрями реалізації:

- Забезпечення розвитку нових наукових напрямів фундаментальних і прикладних досліджень (постійний аудит та коригування напрямів досліджень відповідно до змін світової наукової кон'юнктури та вимог замовників і споживачів; підвищення рівня фундаментальних досліджень і прикладних розробок; посилення дослідницької компоненти в програмах підготовки висококваліфікованих фахівців тощо; створення нових та розвиток існуючих наукових шкіл для задоволення потреб економіки країни в інноваційних наукових розробках; розвиток інноваційних наукових напрямків та їхня комерціалізація через партнерство з бізнесом).
- Створення та розвиток інфраструктури підтримки інноваційної діяльності (наукових лабораторій, експериментальних проблемних груп, відділів інноваційної діяльності, веб-порталів, трансферу технологій тощо) для забезпечення ефективного партнерства університетської науки і бізнесу.
- Активізація діяльності Університету і його структурних підрозділів у розробленні та реалізації державних цільових, галузевих і регіональних соціально-економічних проектів і програм (залучення коштів для наукових досліджень через систему грантів, венчурних, благодійних (ендаумент) фондів, з державних і приватних коштів та інших джерел; залучення проектних наукових розробок для реалізації договірних замовлень на дослідження).
- Подальший розвиток і поглиблення наукового співробітництва (формування наукових колективів Університету, залучення інших вищих навчальних закладів України та зарубіжжя, провідних вітчизняних і зарубіжних учених та фахівців-практиків для проведення інноваційних наукових досліджень; забезпечення участі науковців Університету в дослідницьких програмах міжнародного наукового обміну).
- Підвищення наукової активності у сфері якісної підготовки та захисту дисертаційних досліджень (зростання ефективності роботи аспірантури й докторантури; впровадження ефективної системи стимулювання підготовки та захисту дисертацій; підвищення якості підготовки фахівців і науково-педагогічних кадрів на основі використання наукового потенціалу університету; забезпечення органічної єдності змісту освіти і програм наукової діяльності; організація ефективної роботи спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій, розширення переліку наукових спеціальностей).

- Проведення активної політики трансферу наукових результатів у навчальний процес і професійне середовище шляхом проведення конференцій, форумів, круглих столів, семінарів, лекцій тощо, активізація роботи наукових товариств – студентів, аспірантів, молодих учених.
- Систематичний контроль за якістю наукової діяльності та моніторинг ефективності впровадження наукової продукції у виробництво.
- Підвищення науково-технічного потенціалу та конкурентоспроможності об'єктів права інтелектуальної власності Університету, його розвитку на інноваційній основі (проведення патентно-кон'юнктурних, інформаційних та маркетингових досліджень і прогнозування взаємовигідних умов комерціалізації та реалізації об'єктів прав інтелектуальної власності на ринках продажу ліцензій).
- Підвищення рейтингу Університету шляхом збільшення публікацій науково-педагогічних працівників у наукових виданнях, що цитуються у міжнародних наукометричних базах даних Scopus, Web of Science (й ін., визначених МОН) та участь науковців у міжнародних наукових конференціях.

### **Інтегрованість у міжнародний простір.**

Стратегічна мета – зміцнення і розвиток співробітництва з провідними зарубіжними університетами, фондами, асоціаціями, досягнення міжнародних стандартів наукової та освітньої діяльності.

Напрями реалізації:

- організація науково-освітньої діяльності, управління університетом відповідно до принципів MAGNA CHARTS.
- інтенсифікація співпраці із закордонними університетами-партнерами на основі двосторонніх угод, розширення напрямів співпраці з метою більш широкого залучення науковців, аспірантів, докторантів Університету до виконання спільних міжнародних наукових проєктів, наукової кооперації, участі в міжнародних конкурсах.
- активізація співпраці з міжнародними організаціями, фондами і програмами (HORIZONT 2020, TEMPUS, ООН, ЮНЕСКО тощо), посольствами України для залучення додаткових джерел підтримки розвитку спільних міжнародних наукових проєктів та навчання студентів в університетах-партнерах.
- активне використання міжнародних зв'язків з метою залучення іноземних громадян для навчання в Університеті за навчальними програмами підготовки бакалавра та магістра.
- Модернізація бази міжнародного співробітництва з метою реалізації навчальних програм з видачею подвійних дипломів про освіту та формування спільних програм навчання з університетами Вишеградської групи.
- формування ефективного механізму наукової співпраці підрозділів

Університету з міжнародними партнерами, активне залучення співробітників міжнародних дослідницьких центрів та знаних зарубіжних вчених у науковий та навчальний процес.

- створення міжнародних науково-дослідних колективів та консорціумів для виконання спільних досліджень з фундаментальних та прикладних проблем.
- розширення участі науково-педагогічних працівників Університету в міжнародних проектах академічних обмінів, курсах підвищення кваліфікації та стажування для науково-педагогічних працівників.

### **Формування інноваційної кадрової політики**

Стратегічна мета – формування кадрового та інтелектуального потенціалу Університету відповідно до критеріїв і вимог надання освітніх послуг у сфері вищої освіти.

Напрями реалізації:

- Активне формування інноваційної кадрової культури, орієнтованої на творчу діяльність організаційно-управлінського та аналітичного рівня, сприяння розкриттю та реалізації інноваційного потенціалу особистості.
- Розроблення заходів з розвитку кадрового потенціалу Університету, визначення стратегічних показників кадрової політики, створення ефективного механізму її реалізації.
- Реалізація основних напрямів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Університету, організація підготовки та перепідготовки кадрів.
- Удосконалення системи рейтингування науково-педагогічних працівників, проведення професійних конкурсів на кращого науковця, куратора академічної групи тощо; розробка системи стимулювання та мотивації праці, орієнтованої на об'єктивну оцінку реалізації конкретних завдань за кінцевим результатом.
- Реалізація комплексу соціальних цільових програм для працівників: покращення житлових умов, профілактичне оздоровлення, організація спортивно-оздоровчих заходів, відпочинку тощо.
- Інтенсифікація педагогічних інноваційних процесів: зміна стилю професійного педагогічного мислення; здатності генерувати нестандартні ідеї при вирішенні управлінських і професійних завдань.
- Удосконалення системи загальноуніверситетських нагород і відзнак для наукових, науково-педагогічних працівників та інших співробітників Університету; продовження відзначення кращих працівників Університету почесними званнями; запровадження системи заохочення до нагород кращих студентів і аспірантів; запровадження іменних нагород, медалей Університету (імені його найкращих вчених).



- Ректорату Університету сприяти в підтримці отримання молодими вченими премій, винагород і заохочень різного рівня, зокрема премій та грантів Президента України, премій Кабінету Міністрів України, НАН, НААН України.

### **Інтегрованість у вітчизняний та міжнародний інформаційний простір.**

Стратегічна мета – впровадження новітніх інформаційних технологій і програмного забезпечення, інтеграція Університету у вітчизняний і світовий інформаційний простір.

Напрями реалізації:

- Створення мережевого вищого навчального закладу, інформатизація процесу управління для забезпечення ефективності прийняття управлінських рішень (впровадження провідних інформаційних технологій управління кадрами, навчальним процесом тощо, їх інтеграція до єдиної системи управління Університетом; створення єдиної системи електронного документообігу; модернізація web-сайту – уведення системи web-сторінок факультетів, кафедр, науково-педагогічних працівників і співробітників Університету).
- Інтеграція в європейські та національні науково-освітні телекомунікаційні мережі: забезпечення інформаційної підтримки наукових досліджень, випуску електронних інформаційних видань, участі в інтернет-семінарах, форумах, конференціях.
- Інформатизація процесу навчання: впровадження інтерактивних методів навчання на базі новітніх інформаційно-комунікаційних технологій; використання комп'ютерних технологій для моніторингу та аналізу якості знань, розробки та апробації нових методів тестування; розробка електронних навчальних курсів.
- Удосконалення освітніх технологій на базі дистанційного (віртуального) навчання.
- Упровадження автоматизованих бібліотечних інформаційно-пошукових засобів (розвиток системи електронного формування бібліотечних фондів, електронного каталогу книг і періодичних видань; забезпечення доступу до цифрових засобів масової інформації, національних і міжнародних електронних бібліотек, наукових та інформаційних фондів).
- Розширення можливостей доступу студентів і співробітників до освітніх і наукових інформаційних ресурсів через інтернет-портал Університету.

### **Морально-етичні, суспільні та іміджеві орієнтири Університету**

Стратегічна мета – підвищення патріотизму, національної свідомості науково-педагогічних працівників і студентів через усвідомлення національних традицій, історії й культури держави.

Напрями реалізації:

- Дотримання основних положень Закону України “Про вищу освіту” в організації навчально-виховного процесу в Університеті з адаптацією до специфіки навчального закладу.
- Патріотичне виховання студентської молоді на засадах поваги державного суверенітету, державних символів, недоторканності державних кордонів, соборності та унітарності.
- Формування ідеології людино центризму в розвитку освіти через підняття рівня академічної культури та патріотичної свідомості, гордості за свій Університет і державу.
- Всебічна підтримка студентського самоврядування, яке забезпечує захист прав та інтересів осіб, які навчаються в Університеті, та їхню участь в управлінні вищим навчальним закладом (розширення мережі секцій та інших творчих об'єднань студентської молоді; забезпечення висвітлення усіх сторін діяльності студентського самоврядування в друкованих виданнях; сприяння налагодженню контактів органів студентського самоврядування Університету з вітчизняними та міжнародними студентськими організаціями; підтримка студентських інноваційних ініціатив та впровадження їх у діяльність Університету; сприяння вихованню духовності та культури шляхом залучення студентської молоді до участі у добровільних акціях, розвитку волонтерського руху тощо; створення за участю студентів профорієнтаційних класів та інтернет-порталу для учнів старших класів і випускників профтехучилищ, технікумів, коледжів).
- Формування корпоративного іміджу Університету (позиціонування Університету як лідера на ринку освітніх послуг; інформування громадськості щодо його місії, довготривалих мети, політики, програм і завдань; популяризація бренду Університету на національному, регіональному та міжнародному рівнях за допомогою інтегрованих маркетингових комунікацій).
- Активізація рекламної діяльності Університету (вироблення основних ідей рекламних компаній; визначення типів носіїв реклами та їх оптимального поєднання, розроблення новітніх концепцій і сценаріїв проведення спеціальних заходів Університету).

### **Зміцнення матеріально-технічної бази університету.**

Стратегічна мета – формування сучасної матеріально-технічної бази, відповідної міжнародним стандартам.

Напрями реалізації:

- Дотримання відповідності ліцензійних та акредитаційних вимог щодо матеріально-технічного забезпечення навчального процесу.
- Модернізація аудиторного фонду з урахуванням інноваційних методів навчання та сучасних інноваційних професійно-орієнтованих технологій.
- Оновлення інформаційної та телекомунікаційної інфраструктури

Університету.

- Реконструкція та модернізація навчальних і науково-дослідних лабораторій з урахуванням сучасних тенденцій науки.
- Покращення житлово-побутових умов студентів, науково-педагогічних працівників і співробітників.
- Розроблення та впровадження Програми енергозбереження, яка передбачатиме утеплення приміщень, модернізацію системи тепло- і водопостачання у навчальних корпусах, гуртожитках та інших приміщеннях, поступове виробниче оновлення електричної мережі.
- Поступове придбання нової техніки, формування та ефективне використання запасів пального й мастильних матеріалів для обслуговування Університету, у т. ч. для навчально-науково-виробничого відділу.
- Реконструкція основних фондів та забезпечення благоустрою прилеглих до будівель територій, проведення реконструкції інженерних мереж, доріг і тротуарів; осучаснення зовнішнього вигляду Університету.
- Забезпечення постійного зростання фінансування університетської діяльності, збільшення залучення колективами факультетів, кафедр і науково-дослідних лабораторій коштів від надання наукових послуг; навчально-науково-виробничим відділом – доходів від виробничо-господарської діяльності.

Реалізація Стратегії розвитку Університету на період до 2020 року забезпечить подальше його утвердження як сучасного навчально-наукового центру вищої освіти України.